

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΔΥΣΗΣ Ι

Ενότητα #4: Για αρχάριους

Οι Σταυροφορίες

Νικόλαος Καραπιδάκης
Τμήμα Ιστορίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι Σταυροφορίες

Τους πολέμους των Σταυροφοριών μπορούμε να τους εντάξουμε στη φεουδαρχική συνήθεια, που ήθελε τους άρχοντες να πολεμούν και να εκστρατεύουν μακριά από τους τόπους τους για να επεκτείνουν τις κτήσεις τους. Στο ίδιο κλίμα εντάσσεται όπως είδαμε και η κατάκτηση της Αγγλίας από τον Νορμανδό Γουλιέλμο τον Κατακτητή το 1066.

Τα αίτια της Πρώτης Σταυροφορίας

Οι χριστιανοί της Δύσης συνήθιζαν να πηγαίνουν στους Αγίους Τόπους ως προσκυνητές, για να προσευχηθούν στον Πανάγιο Τάφο. Το ταξίδι ήταν μακρύ και επικίνδυνο και όταν έφθαναν είχαν να διαπραγματευτούν με τους Άραβες, που είχαν κατακτήσει την Παλαιστίνη. Τα πράγματα χειροτέρεψαν όταν τη θέση των Αράβων πήραν οι Τούρκοι το 1086.

Ο Πέτρος ο Ερημίτης

Σύμφωνα με μια παράδοση –που αν δεν είναι ακριβής αποδίδει το κλίμα της εποχής– ένας φτωχός προσκυνητής από την πόλη της Αμιένης ο Πέτρος ο Ερημίτης, που οι Βυζαντινοί ονόμασαν Κουκούπετρο, επέστρεψε από την Παλαιστίνη και διηγήθηκε στον Πάπα Ουρβανό τον Β΄ τις περιπέτειές του και τα όσα υπέφεραν οι χριστιανοί της Ανατολής. Πήρε στη συνέχεια τους δρόμους για να προκαλέσει τα αισθήματα ευσπλαχνίας των χριστιανών. Το κήρυγμά του είχε μεγάλη απήχηση, όλοι έκλαιγαν ακούγοντάς τον. Τα πλήθη έτρεχαν να τον ακούσουν, ακόμα και τις τρίχες από το μουλάρι του έκοβαν για να τις κάνουν φυλακτά.

Η σύνοδος του Κλερμόν

Ο πάπας θεώρησε ότι ήταν η κατάλληλη στιγμή για να κηρύξει τον **Ιερό Πόλεμο** και να απελευθερώσει την Ιερουσαλήμ. Συγκάλεσε στην πόλη του Κλερμόν, **μια Σύνοδο**, στην οποία εκτός από τους ανθρώπους της Εκκλησίας παρευρέθηκε ένα πλήθος κόσμου που είχε ταξιδέψει εκεί από διάφορα μέρη της Ευρώπης. Ο Πέτρος ο Ερημίτης, μίλησε μπροστά τους παρουσία του Πάπα. Μοίρασαν πάνινους σταυρούς με κόκκινο χρώμα που έβαλαν στο στήθος τους. Έτσι και ονομάστηκαν σταυροφόροι.

Η Πρώτη Σταυροφορία

Πολλοί από το πλήθος ήταν ανυπόμονοι και ήθελαν να ξεκινήσουν αμέσως. Έφυγαν σε ανοργάνωτες ομάδες, με αρχηγό τον Πέτρο τον Ερημίτη. Πήραν μαζί τους γυναίκες και παιδιά, και κουβαλούσαν σε καρότσια τα λίγα πράγματά τους. Δεν είχαν ιδέα ούτε για την απόσταση που έπρεπε να καλύψουν –κάθε νέα πόλη που συναντούσαν νόμιζαν ότι ήταν η Ιερουσαλήμ. Για να επιζήσουν αναγκάζονταν να λεηλατούν τις περιοχές από τις οποίες περνούσαν.

Ο στρατός των αρχόντων

Παράλληλα οργανώθηκε και μια σταυροφορία με κανονικό στρατό που χωρίστηκε σε τρία σώματα που κατευθύνθηκαν στην Κωνσταντινούπολη από τρεις διαφορετικούς δρόμους. Ο πιο σημαντικός αρχηγός ήταν ο **Γοδεφρίγος του Μπουγιόν**.

Από την Κωνσταντινούπολη πέρασαν τον Βόσπορο και έφθασαν στη Μικρά Ασία.

Η πορεία στη Μικρά Ασία

Χρειάστηκαν δυο χρόνια για να τη διασχίσουν και να φθάσουν στην Ιερουσαλήμ. Πέρασαν ερήμους και υπέφεραν από την πείνα, τη δίψα και τις ασθένειες. Οι Τούρκοι τους παρενοχλούσαν ασταμάτητα. Κατάφεραν ωστόσο να προχωρήσουν και κατέλαβαν μάλιστα την πόλη της Νίκαιας, νίκησαν στο Δορύλαιο και πήραν την Αντιόχεια. Έφθασαν εντέλει στην Ιερουσαλήμ το 1099.

Η άλωση της Ιερουσαλήμ

Φθάνοντας ενθουσιάστηκαν και άρχισαν αμέσως την πολιορκία που τελείωσε τον Ιούλιο του 1099. Κατέσφαξαν τους πολιορκημένους τόσο που τα άλογα «κολύπησαν στο αίμα» όπως αναφέρει ένας χρονογράφος.

Το Νέο βασίλειο της Ιερουσαλήμ

Η Παλαιστίνη μετατράπηκε σε χριστιανικό βασίλειο. Το στέμμα δόθηκε στον Γοδεφρίγο, που δεν το δέχτηκε από μετριοφροσύνη. Ονομάστηκε απλώς βαρόνος του Αγίου Τάφου. Η χώρα χωρίστηκε σε φέουδα που πήραν οι σύντροφοί του.

Οι Τούρκοι ξανάρχισαν ωστόσο τον πόλεμο και θα χρειαστούν και άλλες Σταυροφορίες για να κρατηθούν οι Άγιοι Τόποι. Τελικά όμως οι χριστιανοί θα τους

χάσουν. Μια συνέπεια των Σταυροφοριών υπήρξε, αργότερα, το 1204 και η άλωση της Κωνσταντινούπολης αντί της Ιερουσαλήμ.